

BURO SRO OOST B.V.
T.a.v. dhr. E. Mekelenkamp
Sweerts de Landasstraat 50
6814 DG Arnhem

Datum 30 januari 2018
Kenmerk BE/2017/314/r
Uw kenmerk -
Auteur(s) ing. T.J.P. den Otter
Projectleider ing. C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Seringstraat ong. te Ederveen

Aan de Seringstraat te Ederveen is de initiatiefnemer voornemens een weide, tuin en maïsakker te herontwikkelen tot bedrijventerrein met 9 woningen. Tevens wordt een ontsluiting naar de Seringstraat gerealiseerd. Het vigerende bestemmingsbeleid voorziet niet in de ontwikkelingsmogelijkheid en dient derhalve te worden gewijzigd. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling worden enkele sloten gedempt, bomen gekapt en een stal gesloopt. De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO Oost B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie bv verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

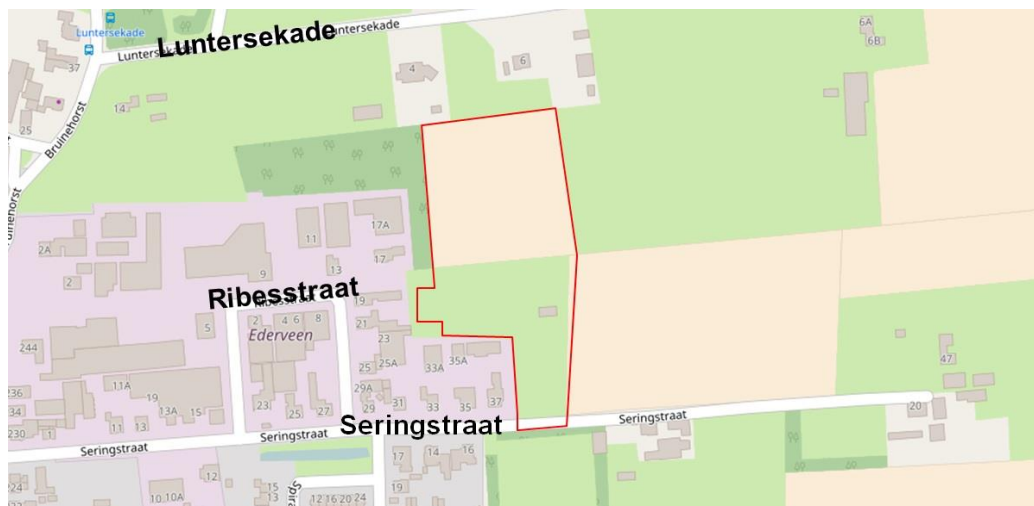
Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Seringstraat ong. te Ederveen. De locatie betreft een maïsakker, paarden- en schapenweide en siertuin met vijver. De maïsakker wordt omgeven door overgroeide, drooggevalen sloten. De stal is opgetrokken uit houten wanden en een rieten dak. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Het plangebied is gelegen aan de rand van het dorp Ederveen en wordt begrensd door siertuin (noord), akkers en weide (oost), de Seringstraat en bewoonde percelen aan de Seringstraat 32, 35a en 33a en door verschillende bewoonde percelen aan de Ribesstraat (west). De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door stedelijk gebied met infrastructuur, woonwijken en openbare bebouwing, tevens zijn in de omgeving agrarische percelen als akkers, weide en boerderijen aanwezig. Op een afstand van circa 1,6km ten oosten is de autosnelweg de A30 gelegen en op circa 1,7km ten zuidwesten is de provinciale weg de N224 gelegen.

Figuur 1 De planlocatie (rood kader) is gelegen aan de Seringstraat te Ederveen (bron: arcgis.com).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingreep betreft de realisatie van een bedrijventerrein met woningen. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kap bomen en verwijderen vegetatie: kapwerkzaamheden, afvoer groen;
- sloop stalling: sloopwerkzaamheden, afvoer materiaal;
- egaliseren terrein; graafwerkzaamheden en grondtransport;
- terrein bouwrijp maken: aanbrengen puinbed, aanleg nutsvoorzieningen e.d.;
- realisatie woningen, bedrijfsbebouwing en bijgebouwen: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein, realisatie ontsluiting en asfaltering: algemene hoveniers-, bestratings- en overige werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocaties komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 31 juli 2017. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 7/8 bewolkt, 18° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de voormalige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. In de verordening Ruimte van de provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Wezel</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt per definitie vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie. Op de locatie zijn een geïntensiveerde maïsakker, paarden- en schapenweide en siertuin met vijver aanwezig. Gedurende het veldbezoek zijn kruidachtige vaatplanten, bomen, struiken en aangeplante soorten aangetroffen, waaronder: haagwinde, raaigras, rode/witte klaver, brede weegbree, maïs, zwarte els, gewone es, grote brandnetel, stinkende gouwe, braam, barbarakruid, perzikkruid, akkerdistel, heder, gewone vlier, peer, appel, waterlelie, waterpest, grote boterbloem, beuk en haagbeuk. De habitatpreferentie van beschermde soorten betreft met name bijzondere standplaatsen als onverstoorde voedselarme structuren. De drooggelegen sloten rondom de maïsakker zijn vrijwel geheel begroeid met brandnetel, braam en akkerdistel.

Dergelijke soorten duiden op een zeer hoge voedselrijkdom. Tevens is de paarden- en schapenweide sterk bemest. Het aantreffen van grote boterbloem, waterlelie en waterpest bevestigen het beeld van een voedselrijke grond en tevens een voedselrijke vijver. Het plangebied is met name in gebruik als geïntensiverde akker, intensief begraasde weide, en goed onderhouden siertuin met vijver. Gelet op het ontbreken van bijzondere structuren, de verstoringssintensiteit en de mate van onderhoud kan het voorkomen van en effecten op beschermde vaatplanten uitgesloten worden.

Zoogdieren

De planlocatie is gesitueerd aan de rand van het dorp Ederveen. Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, schuil-, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. De te slopen stalling is volledig en nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van sporen als uitwerpselen, vraatsporen, prooi-resten of eischalen en mogelijke inkruipmogelijkheden. Hierbij is met name gelet op aanleidingen voor de aanwezigheid van steenmarter. Het ontbreken van dergelijke sporen sluit de aanwezigheid van de soort uit. Op en rondom de planlocatie zijn tevens geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van andere beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstellingsverordening vallen. Holen, nesten of andere verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor das, boommarter, eekhoorn en waterspitsmuis en noordse woelmuis ontbreken.

Gelet op het gebrek aan natuurlijke omstandigheden en de mate van verstoring dient de locatie geen functie voor zoogdieren van de habitatrictlijn of bijzondere overige soorten.

De locatie is echter uitermate geschikt voor rat- en muisachtigen. Dit betreft soorten als veldmuis, aardmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en bruine rat. Met name de maïsakker en de weide is geschikt voor dergelijke soorten. De aanwezigheid van overige algemene soorten als vos, bunzing, egel en mol kan tevens niet uitgesloten worden. Dergelijke soorten zijn echter dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich kunnen vestigen al dan niet tijdelijk kunnen ophouden.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). De te kappen bomen betreffen met name relatief jonge bomen en zijn te smal om holtes te kunnen bevatten als spechtenholten, inrottingsholten of openstaande bast. Behoudens enkele knobbelen zijn geen bomen aangetroffen met holtes. De knobbelen zijn echter dermate gescheurd en laag dat de holtes ongeschikt zijn voor vleermuizen. De te slopen stalling is opgetrokken uit houten wanden en een rieten dak. Er zijn geen openingen, gleuven en open dakruimten aangetroffen waar mogelijk vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig kunnen zijn. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen kan derhalve worden uitgesloten.

Binnen de grenzen van het plangebied is een enkele lijnvormige structuur aanwezig. Dit betreft de greppel met houtwal die het plangebied doorsnijdt. Gelet op de zeer grote aantallen alternatieve migratieroutes die tevens van west naar oost leiden op zeer nabije afstand is het aannemelijk dat de potentiële vliegroute via de houtwal geen essentiële functie vervult. Echter blijft de greppel met beplanting gehandhaafd en zal de vliegroute zijn potentie behouden.

Vleermuizen foerageren opportunistisch waarbij het actuele insectenaanbod leidend is voor de plaats waar ze op dat moment foerageren. Het is aannemelijk dat vleermuizen de planlocatie kunnen bereiken en er foerageren. Onjuist toegepaste (bouw)verlichting kan foeragerende vleermuizen verstoren en verjagen. Om verstoring te voorkomen dient gedurende de ontwikkeling een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze te worden toegepast.

Amfibieën en reptielen

Gedurende het veldbezoek zijn, behoudens bastaardkikker, geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen. In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: gewone pad, kleine watersalamander, poelkikker, meerkikker, bastaardkikker, bruine kikker en exotische schildpadden (Creemers & Van Delft, 2009; waarneming.nl, 2002-2017).

Voor reptielen zijn kale (zandige) plekken, dichte heide en opgaande vegetatie afgewisseld met open structuren van essentieel belang. Voor ringslang zijn uitgestrekte extensieve graslanden en waterrijke gebieden onderdeel van het functionele leefgebied. Het voorkomen van reptielen kan worden uitgesloten.

Gelet op verspreidingsgegevens van alpenwatersalamander, heikikker en rugstreeppad in relatie tot migratieroutes van en naar de locatie kan de aanwezigheid ervan uitgesloten worden.

De poelkikker leeft vooral in gebieden met zwak zure, oligotrofe (voedselarm), schone, stilstaande wateren (vennen en hoogveenputten) in de landschapstypen bos, heide en hoogveen. Ook wordt de soort waargenomen in halfnatuurlijke graslanden, agrarische kleipolders met kwel, laagveen en op ruderaal terrein. De larven leven in de bovenste waterlagen en in de snel opwarmende ondiepe oeverzones (BIJ12 - kennisdocument poelkikker, 2017). Voor poelkikkers is het van belang dat overwinteringslocaties en voortplantingspoelen dicht bij elkaar gelegen zijn. Tevens is dichte begroeiing van 10-15m rondom de voortplantingspoel vereist. Het terrein rondom de poel betreft gemaaid gazon dat intensief en met een hoog kwaliteitsbeeld onderhouden wordt. Gelet op de mate van verstoring, het ontbreken van opgaande vegetatie rondom de poel en de hoge voedselrijkdom van het poelwater is het voorkomen van de soort uit te sluiten. De aanwezigheid van de meer algemene, opportunistische amfibieën als gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker kan echter niet worden uitgesloten. Voor de incidenteel aanwezige soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*; Wet-Nb, art 3.10).

Vissen

Behoudens een aangelegde poel ontbreken sloten, vijvers, poelen, waterlichamen of ander vormen van oppervlaktewater op de locatie. Mogelijk zijn algemene soorten als stekelbaarzen en voorns door reigers terecht gekomen in de poel. Gelet op ecologische indicatoren, de indeling van de poel, de functie ervan en de abiotische factoren (voedselrijkdom, zuurgraad, hardheid, verstoringen, etc.) is de aanwezigheid van beschermde vissen uitgesloten. Behoudens de algemene zorgplicht zijn geen bijzondere maatregelen vereist.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Gedurende het veldbezoek zijn bont zandoogje, klein koolwitje en lantaarntje waargenomen. Op de locatie ontbreken goed ontwikkelde natuurlijke structuren. Een monocultuur van maïs, een intensief begraaide weide en een met een hoog kwaliteitsbeeld onderhouden gazon definiëren de planlocatie. Specifieke waardplanten die van essentieel belang zijn voor het voorkomen van zeldzame en bijzondere vlinders, libellen en overige ongewervelde ontbreken. Tevens ontbreken oude stronken, zure vennetjes of andere omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde ongewervelde.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: winterkoning, boerenwaluw, wilde eend, koolmees, witte kwikstaart, groenling, merel, tijtjaf, stadsduif, grote bonte specht, ekster, zwarte kraai, houtduif, zwartkop, huismus, turkse tortel en gaai. Van boerenwaluw en kerkuil zijn nesten aangetroffen. Behoudens een nestkast t.b.v. van kerkuil, zijn er geen sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten, holen of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. In de te slopen stalling zijn geen geschikte nestlocaties voor soorten als huismus en gierwaluw aanwezig. Gelet op het intensieve gebruik van het plangebied kan een functie voor weidevogels uitgesloten worden. Alle hoge(re) bomen en bosschages in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van plukplaatsen, nesten van kraaiachtigen en een andere mogelijke functie voor vogels met een jaarrond beschermd leefgebied en nestlocatie. Voorbeelden hiervan zijn buizerd, ransuil, havik, sperwer en boomvalk. Er zijn geen oude eksternesten, plukplaatsen of andere aanleidingen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van nestlocaties of andere functionele rust- en/of roestplaatsen van voornoemde soorten.

Voor steenuil ontbreken geschikte nest- en verblijflocaties op het gehele plangebied. In de schuur en op het terrein zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van steenuilen (braakballen, veren, uitwerpselen, krijtsporen en dergelijke). Tevens zijn op de planlocatie geen nestindicerende waarnemingen en/of nestlocaties van de steenuil bekend. Thans is er slechts in beperkte mate geschikt foerageergebied aanwezig. Aannemelijk betreden met name foeragerende individuen of jonge dieren die op zoek zijn naar een nieuw territorium het plangebied. De beoogde ontwikkeling leidt in ieder geval niet tot een afname van geschikt leefgebied van de soort. Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de seizoensactiviteit van de steenuil. Het is aanbevelenswaardig om de potentie voor de steenuil te behouden en versterken. Hiertoe kunnen indien gewenst enkele maatregelen voor getroffen worden (bijlage 2).

In de te slopen stalling is een nestkast voor kerkuilen aanwezig. Bij nadere inspectie bleek dat de nestkast thans niet in gebruik is. De Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland heeft per brief aangegeven dat tijdens inspecties op 4 juni 2015, 30 mei 2016 en 1 juni 2017 geen kerkuilen, zowel broedend als rustend, zijn aangetroffen (Snolijk, 2017; bijlage 3). Op een afstand van ca. 500m is een kerkuilennest aanwezig nabij het perceel aan de Poelweg 8.

Figuur 2 ca. 500m ten zuidoosten, nabij de Poelweg 8, is een succesvol kerkuilennest aanwezig.

Gelet op het niet aantreffen van kerkuilen, braakballen en/of uitwerpselen gedurende het veldbezoek alsmede door de kerkuilenwerkgroep in de voorgaande 3 jaar kan het gebruik van de kast door kerkuilen met zekerheid uitgesloten worden. De initiatiefnemer heeft ondanks dit gegeven het voornemen om de thans aanwezige nestkast te verplaatsen naar het buurperceel en een extra kast op een nabijgelegen perceel te plaatsen.

In de omgeving van de locatie zijn maïsakkers, weide, opgaande vegetatie en veehouderijen aanwezig. De afname van een relatief klein oppervlakte aan maïsakker en weide leiden niet tot een significante afname van het territorium en foerageergebied van kerkuilen. Gelet op de kenmerken van de directe omgeving blijft de omgeving tevens in de nieuwe situatie geschikt voor prooidieren als rat- en muisachtigen. Voor algemene broedvogels als duiven, lijsters, kraaiachtigen en overige kleinere zangvogels worden mogelijk gedurende werkzaamheden potentiële broedlocaties verstoord.

Nesten van algemene broedvogels zijn te verwachten in de struiken, bomen en stalling. Om te voorkomen dat eventuele broedgevallen van algemene broedvogels worden verstoord dienen de ontwikkelingen buiten het broedseizoen (indicatief 15 maart - 15 juli) te worden uitgevoerd.

Gebiedsbescherming

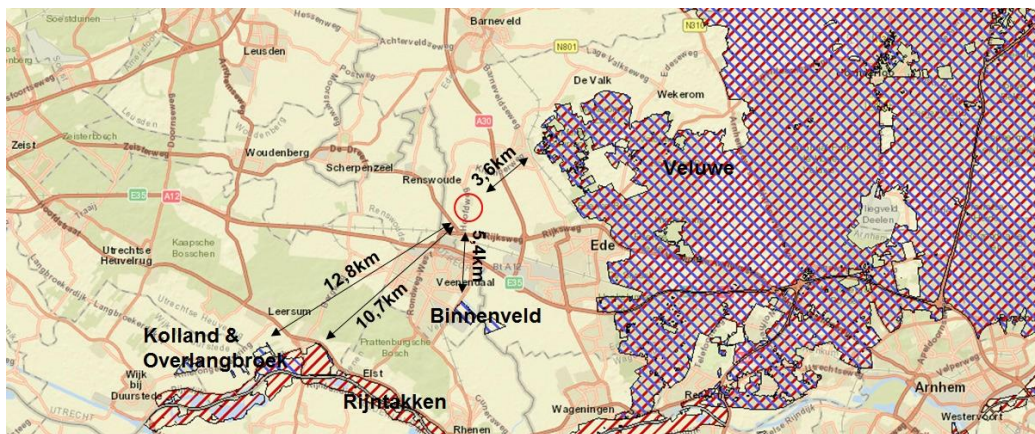
In het kader van de beoogde ontwikkeling worden geen houtopstanden van een oppervlakte van meer dan 10 are of bomenlanen van 21 bomen of meer gekapt. Ontheffingsaanvragen ten aanzien van houtopstanden zijn niet van toepassing.

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 3,6km en meer liggen enkele Natura2000-gebieden (figuur 3). De planlocatie ligt op een afstand van 0,8km tot het Natuurnetwerk Nederland (figuur 4). Ten aanzien van het NNN en belangrijk weidevogelgebied geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

De werkzaamheden gedurende de ontwikkeling kunnen leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Van de Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied is het gebied 'Veluwe' (op 3,6km afstand) het dichtstbij gelegen gebied met kwetsbare en gevoelige habitattypen (pas.natura2000.nl).

De planlocatie betreft een perceel met weide, siertuin en akker en is gelegen tussen vergelijkbare percelen, bewoonde percelen en het dorp Ederveen. De ontwikkeling betreft de realisatie een klein bedrijventerrein met 9 woningen. Gelet op de ligging van de locatie ten opzichte van Natura2000-gebieden en de tussenliggende elementen als stedelijk gebied, bedrijventerreinen, autosnelweg en overige infrastructuur kan een wordt een projecteffect (tijdelijk effect) in het kader van stikstofdepositie niet verwacht. Voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot omliggende Natura2000-gebieden per definitie te groot is. De ontwikkeling zal resulteren in een verhoogde verkeersintensiteit door vrachtverkeer en normaal woon-/werkverkeer. Echter gelet op het grote aantal (agrarische) bedrijven en te verwachten verkeersbewegingen van zwaar vrachtverkeer en tractoren op de wegen in de omgeving van de locatie wordt de te verwachten verhoging als insignificant verwacht.

Sinds 1 januari 2017 is de beleidsvoering en beoordeling gedecentraliseerd van de overheid naar de provincie. Als gevolg van deze decentralisatie zijn er verschillen in interpretatie, toetsing en beoordeling van ruimtelijke ingrepen in relatie tot de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Ondanks dat er geen effecten verwacht worden kan het derhalve, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door de provincie wenselijk worden geacht een Aerius berekening uit te voeren.

Figuur 3 De planlocatie (rood omcirkeld) ligt op een afstand van circa 3,6km tot de Veluwe, 5,4km tot Binnenveld, 10,7km tot de Rijntakken en 12,8km tot Kolland & Overlangbroek (bron: natura2000.eea.europa.eu).

Figuur 4 De planlocatie (rood kader) is gelegen op circa 0,8km tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: kaarten.gelderland.nl).

Conclusies

In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. Het plangebied heeft (momenteel) aannemelijk geen essentiële betekenis voor soorten die behoren tot het beschermingsregime habitatrictlijnsoorten, vogelrichtlijnsoorten of overige soorten. Vleermuizen maken mogelijk gebruik van de locatie tijdens het foerageren en migreren. De locatie en omgeving ervan worden incidenteel betreden door algemene amfibieën en zoogdieren. Op de planlocatie zijn geschikte nestlocaties voor algemene broedvogels en kerkuil.

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied, Beschermde natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard van de werkzaamheden en de afstand tot gebieden is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake.

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							ja	ja
Geschikt habitat Habitatrictlijnsoort	x	x	m	x	x	x	x	
Geschikt habitat overige soort	x	x		x	x	x		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	x	x	x	x	x	x
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aerius			
Natura2000	3,6km		geen		Aerius			
Natuurnetwerk Nederland	0,8km		geen		n.v.t.			

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

De werkzaamheden en toekomstige situatie leiden niet tot effecten op beschermde gebieden en indien enkele maatregelen getroffen worden tevens niet op beschermde natuurwaarden. Tijdens de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van vleermuizen, algemene vissen en broedvogels. Voor deze soortgroep dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wnb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde bestemmingsplanwijziging (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De realisatie van een klein bedrijventerrein aan de Seringstraat te Ederveen is uitvoerbaar conform het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts, geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.
- Ten aanzien van kerkuil is het aanbevelingswaardig om de bestaande nestkast te verplaatsen naar een geschikt object in de nieuwe situatie. Raadpleeg eventueel een ter zake deskundige om e.e.a. nader in te vullen. Ten aanzien van steenuil is het aanbevelingswaardig enkele habitatverbeterende elementen te realiseren.
- Ondanks dat er geen effecten in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) verwacht worden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door de provincie wenselijk worden geacht een Aerius berekening uit te voeren.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (ravon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Snolijk, J., 3 augustus 2017. Brief aanwezigheid Kerkuilen Seringstraat 37 te Ederveen. Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland, afd. De Veluwe.

Geraadpleegde websites

kaarten.gelderland.nl	www.vleermuisprotocol.nl
natura2000.eea.europa.nl	www.vlinderstichting.nl
synbiosys.alterra.nl	www.waarneming.nl
www.arcgis.com	www.wilde-planten.nl
www.bij12.nl	www.zoogdierenvereniging.nl
www.ravon.nl	

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie bv,
ing. T.J.P. den Otter

- Bijlage 1 Fotografische impressie
- Bijlage 2 Maatregelen steenuil
- Bijlage 3 Brief Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46, 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie bv worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie bv is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie bv.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Seringstraat te Ederveen. De locatie betreft een maïsakker, paarden- en schapenweide en siertuin met vijver.

Figuur 2 De voorgenen ruimtelijke ontwikkeling betreft de herontwikkeling van het gebied tot bedrijventerrein.

Figuur 3 Het noordelijke deel van de locatie betreft een maïsakker en is omgeven door overgroeide, drooggevalle sloten. Met name vaatplanten van voedselrijke bodems zijn aangetroffen.

Bijlage 2 Maatregelen steenuil

De steenuil is een soort van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. De steenuil heeft een relatief kleine territorium (diameter enkele honderden meters rondom verblijfplaats) waar de soort het gehele jaar in verblijft. De steenuil maakt het nest in holten van bomen. Geschikte holten zijn aanwezig in (oude) hoogstamfruitbomen (vooral appelbomen), notenbomen, knotbomen (wilg, populier, els, es) en in oude loofbomen (vooral eik). Tevens worden schuurtjes, kippenhokken, stallen en varkensschuren gebruikt als nestlocatie. Daarnaast maken steenuilen veelvuldig gebruik van nestkasten. Het is uiterst belangrijk dat deze broedplaatsen toegankelijk zijn en op een rustige locatie zijn gesitueerd. Sinds de jaren zestig is het aantal steenuilen in Nederland sterk afgenomen. Belangrijkste oorzaak van die achteruitgang is de aantasting en geleidelijke verdwijning van het kleinschalige cultuurlandschap. Landschapsbeheer Nederland heeft hiertoe in 2009 de maatregelencatalogus ter verbetering van het leefgebied van de steenuil uitgegeven, getiteld 'Steenuil onder de pannen'. Onderstaande tabel weergeeft een overzicht van de beschreven maatregelen.

Doel	Element	Termijn resultaat	Effect steenuil	Inspanning aanleg	Inspanning beheer
V	kruidenzoom gazon				
V	weitje hoogstamboomgaard				
V	paardenweide				
V	kruidenrijk graslandperceel				
V	overhoek op graslandperceel				
V	overhoek op erf				
V	graanveldje op erf				
V	kruidenrand op bouwland				
V	braakstrook op bouwland				
V	knipheg				
V/G	hagen en heggen				
V	vlechtheg				
V	houtwal				
V	houtsingel				
V	struweel				
V/B	solitaire boom				
V/S	bomenlaan				
V/S	houtstapel				
V/S	takkenhoop				
V/S	houtril of takkenwal				
V	muizenhaard				
V	muizenruiter				
V	muizenpiramide				
V/S	steen- en buizenhoop				
V	uitkijkpost/afrasterpaal				
V	poel en vijver				
V	moes- en bloementuin				
B/V/S	fruit- en notenbomen				
B/S	knotboom				
B/S	nest- en schuilplek in gebouw				
B/S	nestkast				
G	gevaar wegverkeer				
G	gevaar waterbak				
G	gevaar bestrijdingsmiddelen				
G	gevaar net				
G	gevaar val				

Legenda

V = voedselvoorziening; B = broeden; S = schuilplek; G = veiligheid

 = op korte termijn resultaat/veel effect steenuil/weinig inspanning aanleg of beheer

 = op middel lange termijn resultaat/beperkt effect steenuil/matige inspanning aanleg of beheer

 = op lange termijn resultaat/veel inspanning aanleg of beheer

Nestkasten

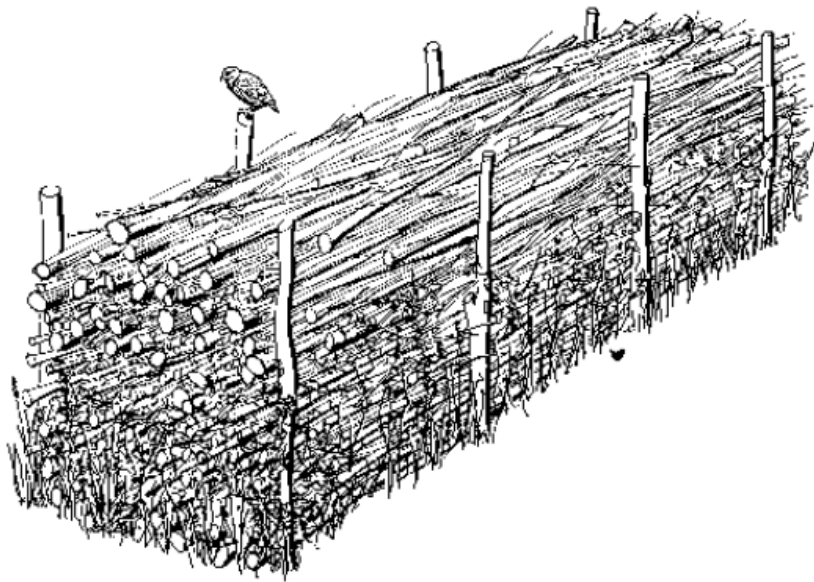
De nestkasten dienen als volgt te worden geplaatst/schoongemaakt:

- in een boom, bij voorkeur op een dikke horizontale tak en tussen 2-4m hoogte
- opening richting oosten of noorden en niet in de volle zon
- invliegopening moet goed bereikbaar zijn
- in de nestkast een hoeveelheid nestmateriaal (bijv. turf, grof zaagsel, houtsnippers) toevoegen
- 1x per jaar schoonmaken in september/oktober

Diverse firma's verkopen nestkasten voor steenuilen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om zelfbouw kasten te maken. Het is raadzaam om contact op te nemen met een (steen)uilen werkgroep in de omgeving (www.steenuil.nl).

Takkenrillen

Ten behoeve van de takkenril dienen paaltjes (van snoeihout) met een lengte van circa 1m (bovengronds) tegenover elkaar, op een afstand van 80-100cm te worden geplaatst. Over een lengte van tenminste 4m (meer is wenselijk) dienen de palen op een afstand van 1m naast elkaar te worden geplaatst. Tussen de palenrijen worden takken geplaatst afkomstig van het snoeien, knotten of kappen van bomen en struiken. Dikke takken en boomstobben worden onderin geplaatst, dunne takken bovenop. De takkenrillen worden jaarlijks aangevuld met snoeihout.

Voorbeeld van een takkenril (bron: Steenuil onder de pannen, 2009).

Extensieve kruidlaag

Een extensieve kruidlaag dient alleen in juni, augustus en oktober te worden gemaaid. De aanwezige kruiden krijgen dan de kans tot bloei te komen en zaad te zetten, zodat ze zich beter kunnen handhaven. Om de kruidenrijkdom van een dergelijke zoom te stimuleren, kunnen zaden van inheemse flora worden toegevoegd (zie o.a. www.cruydhoeck.nl).

Bijlage 3 Brief Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland

Lunteren 3 augustus 2017

Aanwezigheid Kerkuilen Seringstraat 37 te Ederveen

Zowel in 2015 als in 2016 en 2017 heeft ondergetekende de locatie Seringstraat 37 te Ederveen geïnventariseerd op de aanwezigheid van Kerkuilen.

In alle gevallen werd geen Kerkuil broedend c.q. rustend aangetroffen.

4 juni 2015 - geen Kerkuil aangetroffen

30 Mei 2016 - geen Kerkuil aanwezig

1 juni 2017 - geen Kerkuil aangetroffen.

Vermeldenswaard is dat op de locatie Seringstraat 18 een Kerkuilenkast aanwezig is.

Verder broedt op circa 500 mtr. van de Seringstraat 37 al drie jaar achtereen een Kerkuil op de Poelweg 8.

Jan Snoijink
Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland
Afd. de Veluwe
Tel. 0629077596
Email: jhm.snoijink@wxs.nl